

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/329/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7515218477
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7515218477.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudcov JUDr. Andreja Šalatu a JUDr. Jána Slebodníka, vo veci žalobcov 1) K. I., Y.. X.X.XXXX, J. XXX A. X) L. I., Y.. XX.XX.XXXX, J. XXX, obaja zast. Advokátskou kanceláriou Peter Dittrich s.r.o., Košice, Mudroňova 29, proti žalovanému L. N.Č., Y.. XX.X.XXXX, L., P. XXXX/X, o určenie neplatnosti právneho úkonu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku 7C/1067/2015-81 z 21.6.2016 Okresného súdu Košice-okolie

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcom prisudzuje náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1.Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol, že zmluva o pôžičke, uzavretá medzi spoločnosťou InDevel s.r.o., Jesenského 1089/11, 010 01 Žilina, IČO 36 418 234 a žalobcami v 1. a 2. rade pod č. 3/02/018/2013 z 18.9.2013 je bezúročná a bez poplatkov a že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom trovy konania v sume 443,50 eur na účet právneho zástupcu žalobcov do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2.V odôvodnení rozsudku o.i. uviedol, čoho sa žalobcovia návrhom, naposledy upraveným 9.6.2016 domáhali, ako ho skutkovo a právne odôvodnili, že žalovaný žiadal žalobu zamietnuť a čím svoje stanovisko odôvodnil. Uviedol, aký skutkový stav zistil a konštatoval, že žalobkyňa v 1. rade podaním z 13.10.2015, doručeným 15.10.2015, svoj pôvodný návrh doplnila a opravila, žiadala, aby do konania ako žalobca v 2. rade vstúpil jej manžel L. I. a konanie voči spoločnosti InDevel s.r.o. zobrala v celom rozsahu späť, keďže táto spoločnosť postúpila svoju pohľadávku na žalovaného v 2. rade a taktiež, keďže bolo upustené od výkonu záložného práva, zobrala žalobu späť aj voči spoločnosti Reality, akcie a financie s.r.o. Uznesením z 26.10.2015 pripustil vstup L. I. do konania ako žalobcu v 2. rade a konanie voči spoločnosti InDevel s.r.o. a spoločnosti REALITY, AUKCIE, FINANCIE, s.r.o. zastavil, a zároveň predbežným opatrením nariadil žalovanému v 2. rade zdržať sa výkonu záložného práva k zálohu, a to nehnuteľnostiam, nachádzajúcim sa v kat.úz. obce J., zapísaným na LV XXXX ako byt č. 3 na 2. poschodí bytového domu so súpisným číslom 116, stojacom na parc. č. 775/2 a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu so súpisným číslom 116 vo veľkosti podielu 61/366 až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 2.11.2015. Citujúc znenie § 52 ods.1,2,3,4, § 53 ods.1,2 O. z, § 1 ods.2, § 2 písm. d), g), h), i), § 11 ods.1 písm. a),b) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzatvorenia zmluvy a uzavrel, že v danom prípade z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobcom bol poskytnutý spotrebiteľský úver - pôžička. Súd preskúmal túto zmluvu a zistil, že neobsahuje niektoré zákonom dané náležitosti, ako to ukladá zákon o spotrebiteľských úveroch, že zmluva neobsahuje údaje týkajúce sa RPMN, pretože táto je nesprávne vypočítaná, že celkové náklady žalovaných so spotrebiteľským úverom sú nesprávne vyčíslené. Pri preskúmaní úrokov zistil, že tieto sú v hrubom rozpore s dobrými mravmi, nakoľko podľa zverejnených priemerných úrokových sadzieb na webovom sídle

Národnej banky Slovenska <http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank>) poskytnutých pre spotrebiteľské úvery v rozhodujúcom období, t.j. k 18.9.2013, kedy bola uzatvorená zmluva o pôžičke v kategórii Nové obchody pre domácnosť pri takýchto spotrebiteľských úveroch so splatnosťou 1 - 5 rokov činila úroková sadzba hodnotu 11,04% ročne. V zmluve bola dohodnutá ročná úroková sadzba 25%, čo je zjavne v rozpore s dobrými mravmi. Rovnako tak zistil, že v rozhodujúcom období bola priemerná RPMN pre obdobie úvery pri splatnosti 1 - 5 rokov celkom 12,84%, pričom dohodnutá RPMN činila výšku 50,91%, avšak do hodnoty tejto RPMN nie je započítaný poplatok za sprostredkovanie v sume 630,- eur, jeho započítaním by RPMN činila 62%. Vzhľadom na tieto zistené nedostatky poskytnutej zmluvy o pôžičke sa v zmysle § 11 ods.1 zák. o spotrebiteľských úveroch takáto zmluva pokladá za bezúročnú a bez poplatkov. Uzavretá zmluva o pôžičke obsahuje osobitné ustanovenia, nekalé obchodné praktiky spoločnosti InDevel s.r.o., ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a zákonnými ustanoveniami Zákona o spotrebiteľských úveroch, preto jej súd nemôže poskytnúť ochranu. K problematike dobrých mravov sa vo svojej rozhodovacej činnosti vyjadril aj NS SR, keď vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/173/2003 uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods.1 O. z., treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska spoločnosti prevládajúcich morálnych zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 O. z., teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov, poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzatvorenia zmluvy (rozhodnutie NS SR 1MCdo/1/2009 z 31.7.2009). Krajský súd v Prešove, v právnej veci sp. zn. 3Co/114/2014, v ktorom sa vyjadril aj k výške zmluvných úrokov a citoval z jeho rozhodnutia. Úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 O. z., nakoľko v čase poskytnutia úveru priemerná výška úroku za novoposkytnuté spotrebiteľské úvery činila výšku 11,04% a dohodnutá úroková miera medzi účastníkmi konania činila výšku 25%, čo je viac ako dvojnásobok obvyklej úrokovej miery poskytovanej finančnými inštitúciami v rozhodujúcom období. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné, nemožno ich ďalej moderovať a tým poskytnuté úvery aj revolvingy sú z uvedeného dôvodu bezúročné a bez poplatkov. Na základe takto zisteného skutkového stavu mal za to, že uzatvorená zmluva o pôžičke medzi spoločnosťou InDevel s.r.o. a žalobcami z 18.9.2013 je bezúročná a bez poplatkov. Tým, že táto pôžička je bezúročná a bez poplatkov a jej ďalšie náležitosti, najmä ustanovenia o zabezpečení splnenia záväzku formou záložnej zmluvy sú absolútne neplatné, pretože takto zabezpečený záloh sa nevzťahuje len na poskytnuté finančné prostriedky, ale aj na ďalšie sankcie, vyplývajúce z uzavretej zmluvy o pôžičke, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a zákonom o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ sa týka obrany žalovaného, že on neurčoval a nepreveroval podmienky zmluvy, iba pohľadávku kúpil, táto obrana nie je dôvodná, pretože na základe zmluvy o postúpení pohľadávky prevzal na seba všetky práva a povinnosti pôvodného veriteľa, preto jeho obranu nepovažoval za dôvodnú. Citujúc znenie § 142 ods.1 O.s.p., konštatoval, že žalobcovia mali v konaní plný úspech, preto zaviazal žalovaného aj na náhradu trov tohto konania vo výške 443,55 eur, ktoré špecifikoval. Túto čiastku súd zaviazal žalovaného zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcov v zmysle § 149 ods.1 O.s.p.

3.Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalovaný, ktoré odôvodnil nasledovnými dôvodmi (v zmysle poučenia rozsudku): V konaní došlo k vade uvedenej v § 221 ods.1 písm.f) O.s.p. spočívajúcej v tom, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, Konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, Rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Proti tomuto rozsudku podáva žalovaný odvolanie, ktoré odôvodňuje nasledovnými dôvodmi v zmysle § 365 ods.1 písm. a) až c) a písm. h) CSP: neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žaloba ako taká, ktorú pôvodne podala žalobkyňa v 1. rade je žalobou o určenie či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Podľa jeho názoru už v čase podania žaloby samotnou žalobkyňou mal súd postupovať tak, že žalobu mal zamietnuť z dôvodu, že neexistoval naliehavý právny záujem, pretože v čase podania žaloby nebola daná vecná legitímácia účastníkov konania, pretože jeden z účastníkov napádaného právneho úkonu nebol účastníkom súdneho konania a poukázal na rozsudok bývalého Najvyššieho súdu ČSSR z 29.2.1988, sp. zn. 3 Cz 61/87, uverejnený pod č. 36 Bulletinu Nejvyššího soudu ČR, ročník 1988 „V řízení o určení platnosti nebo neplatnosti smlouvy může být žalobe vyhověno, jen jestliže se řízení účastní (na strane žalobce nebo žalovaného) všichni účastníci smlouvy, kteří ji

uzavreli, prípadné jej ich právni nástupci." Túto právnu vetu rozsudku akceptujú dodnes rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR (viď napr. 28 Cdo 2290/2003, 30 Cdo 2806/2005 a i.). V danom prípade existoval v čase podania žaloby nedostatok aktívnej vecnej legitímácie, preto súd mal žalobu zamietnuť. Ak tak neurobil, odňal účastníkovi konania, a to žalovanému L. N. možnosť konať pred súdom, ktorou je aj možnosť a oprávnené očakávanie spočívajúce v zamietnutí žaloby, ak konanie trpí neodstrániteľnou vadou, ktorou je nedostatok aktívnej vecnej legitímácie. Vo vzťahu k tomuto dokonca ani neexistuje poučovacia povinnosť, a to vzhľadom na to, že žalobkyňa v 1. rade je zastúpená advokátom, ako aj z dôvodu, že aktívna vecná legitímácia je otázkou práva hmotného, a súd nesmie o hmotnom práve poučovať. Následne súd opätovne konal v rozpore s § 80 písm. c) O.s.p. v spojení s § 104 ods.1 O.s.p., pretože podaním právneho zástupcu žalobcov bolo navrhnuté, aby do konania vstúpil žalobca v 2. rade ako žalobca v 2. rade. Tým istým podaním však zobrali návrh voči žalovanému v 1. rade späť vzhľadom „k tomu“, že žalovaný v 1. rade postúpil svoju pohľadávku na žalovaného v 2. rade a taktiež zobrali návrh späť aj voči žalovanému v 3. rade vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný v 2. rade upustil od výkonu záložného práva predajom formou dobrovoľnej dražby a oznámil výkon záložného práva priamym predajom tretej osobe. Súd uznesením z 26.10.2015 rozhodol, že pripúšťa vstup L. I., Y. XX.XX.XXXX, E. J. XXX ako žalobcu v 2. rade. Zároveň konanie voči žalovanému v 1. a 3. rade zastavil. Žalovaný nemá vedomosť, kedy uznesenie nadobudlo právoplatnosť. Odo dňa právoplatnosti predmetného uznesenia opätovne vznikla vada v konaní spočívajúca v tom, že účastníkom konania nebol účastník právneho úkonu. Spoločnosť InDevel, s.r.o., ktorá napádanú zmluvu o pôžičke uzavrela, tým nielen, že stratila akékoľvek práva účastníka konania, ale aj akékoľvek možnosti brániť sa akýmkoľvek opravnými prostriedkami proti rozsudku. Odo dňa právoplatnosti predmetného uznesenia z 26.10.2015 opätovne vznikla vada v konaní, ktorá spočíva v tom, že kým do právoplatnosti predmetného uznesenia konanie trpelo vadou spočívajúcou v nedostatočnej aktívnej vecnej legitímácii, tak odo dňa právoplatnosti predmetného uznesenia konanie trpelo vadou spočívajúcou v nedostatočnej pasívnej vecnej legitímácii. Podľa jeho názoru nestačí pre splnenie podmienky pasívnej vecnej legitímácie to, že žalovaný je účastníkom konania, pretože k zmene veriteľa došlo nie prechodom, ale prevodom práva, teda zmluvou o postúpení pohľadávky; žalovaný nie je univerzálny právny nástupca spoločnosti InDevel, s.r.o. (a teda nedošlo k prechodu práv a povinností zo zmluvy o pôžičke č. 3/02/018/2013 z 18.9.2013, ale len k prevodu práv zo zmluvy o pôžičke. Pre úspešnosť žaloby o neplatnosť zmluvy alebo jej konkrétnych ustanovení je preto potrebné, aby na strane žalovaného bol najmä účastník právneho úkonu. Ak preto súd v rozpore s konštantnou judikatúrou aj napriek nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalobe vyhovel, tak žalobe vyhovel bez toho, aby boli na to splnené procesné podmienky [odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. a) C.s.p.]. Keďže v zmysle § 371 C.s.p. žalobu nemožno meniť, t.j. ani navrhnúť, aby do konania vstúpil na strane žalovaného ďalší subjekt, navrhuje žalovaný, aby Krajský súd v Košiciach zmenil rozsudok Okresného súdu Košice - okolie tak, že žalobu zamietla. Podľa názoru žalovaného nemôže odvolací súd zrušiť rozsudok Okresného súdu Košice - okolie, pretože súd prvej inštancie mal už na začiatku konania postupovať v zmysle konštantnej judikatúry. V zmysle konštantnej judikatúry, a to najmä rozsudku Najvyššieho súdu ČSSR 3 Cz 61/87 súdy žaloby o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem vždy zamietajú, ak účastníkmi konania nie sú všetci tí, ktorí sporný právny úkon uskutočnili. Odvolací súd má dokonca povinnosť vyhnúť sa tzv. „overruling-u“, keď v zmysle čl. 2 ods. 2 základných princípov C.s.p. „každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít“ a Najvyšší súd ČSSR patrí k najvyššej súdnej autorite, a v zmysle § 393 ods.3 C.s.p. „Ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozhodnutia obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.“ Žalovaný je však toho názoru, že súd sa už z princípu nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe, pretože žalobkyňa v 1. rade už pri podávaní žaloby resp. následne obaja žalobcovia boli od začiatku zastúpení advokátskou kanceláriou. Preto žalovaný navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietla a žiadnemu z účastníkov konania nepriznáva náhradu trov konania.

4. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrili žalobcovia, ktorí uviedli, že odvolanie neobsahuje žiadne rozhodné skutočnosti, ktoré by boli relevantné v odvolacom konaní. Žalovaný namieta skutočnosť, že neboli splnené procesné podmienky, ktoré by umožňovali konať súdu prvej inštancie, a to najmä aktívnu a následne aj pasívnu vecnú legitímáciu strán sporu. S tvrdeniami žalovaného v odvolaní nie je možné sa stotožniť, nakoľko po procesnej stránke bolo konanie uskutočnené v súlade s vtedy platným zákonom. Majú za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vynesené správne a to ako po procesnej tak aj po skutkovej a hmotnoprávnej stránke, a to po vykonaní potrebného a dostatočného dokazovania. Majú teda za to, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a žiadajú, aby odvolací súd vyniesol rozsudok, ktorým potvrdí rozsudok súdu prvej inštancie, zároveň si uplatnili trovy odvolacieho konania.

5. K vyjadreniu žalobcov sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že nie je pravdou, čo uvádza právny zástupca žalobcov, že vo svojom odvolaní neuviedol žiadne rozhodné skutočnosti, ktoré by boli relevantné v odvolacom konaní, pretože buď si odvolanie neprečítal alebo nepozná právo. Odvolanie proti rozsudku podrobne popisuje množstvo väd, ktoré boli počas konania uskutočnené právnym zástupcom žalobcov a súdom prvej inštancie, a preto rozsudok ako taký je v príkrom rozpore s právom. Zároveň poukázal na konštantnú judikatúru, ktorú pravdepodobne súd prvej inštancie ani právny zástupca žalobcov nepozná, no to nemôže byť na škodu žalovaného. Nieje ani pravdivé tvrdenie právneho zástupcu žalobcov, že po procesnej stránke bolo konanie uskutočnené v súlade s vtedy platným zákonom, pretože vtedy platný zákon, ako aj teraz platný zákon požaduje, aby bol naliehavý právny záujem na vyhlásenie neplatnosti právneho úkonu. Právny zástupca žalobcov ako aj súd si neuvedomil pri rozhodovaní, že žalovaný svoj podpis na zmluvu o pôžičke neumiestnil. Žalobcovia sa preto veľmi mylne domnievajú, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vynesené správne, a to ako po procesnej, tak aj po skutkovej a hmotnoprávnej stránke, a to po vykonaní potrebného a dostatočného dokazovania. V zmysle hore uvedeného preto trvá na svojom odvolaní a v zmysle podaného odvolania navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietla a žiadnemu z účastníkov konania nepriznáva náhradu trov konania.

6. Odvolací súd prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 CSP a zistil, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP) rozsudku, ani na jeho zrušenie (§ 389 ods. 1 CSP), preto ho, podľa § 388 CSP, zmenil tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%.

7. Rozsudok odvolacieho súdu napadli dovolaním žalobcovia na základe čoho NS SR zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 3.10.2017 sp. zn. 5 Co 553/2016 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že postupník na základe cesie nevstupuje do základného obligáčného vzťahu s dlžníkom, z ktorého postupovaná pohľadávka vznikla, a ktorého obsah môže tvoriť značný objem práv a povinností, ktoré nie sú postúpením dotknuté. Účastníkom pôvodného záväzkového vzťahu ostáva naďalej postupca. Spolu s pohľadávkou nadobúda postupník aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. S postúpenou pohľadávkou nadobúda postupník osobitnú povinnosť strpieť prípadné uplatnenie námietok, ktorými dlžník v čase postúpenia disponoval voči postupcovi, vrátane kompenzačnej námietky vo vzťahu k pohľadávkam, ktoré mal dlžník voči postupcovi v čase notifikácie (viď Komentár s. 1805). Spôsob nadobudnutia pohľadávky zmluvou má derivatívny charakter. Postupník nadobúda predmet postúpenia v takom stave, v akom sa nachádza v čase postúpenia. V súlade s princípom identity pohľadávky sa obsah dlžníkovho záväzku v dôsledku cesie nemení a nemení sa ani zabezpečenie tohto záväzku. Občiansky zákonník obsahuje právnu konštrukciu, na základe ktorej prechádza s postúpenou pohľadávkou na postupníka ex lege aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Ide o akcesorické práva, ktoré sú spojené s pohľadávkou ako hlavným záväzkom, a ktoré vznikli a trvajú v súvislosti s existenciou pohľadávky a jej obsahom. V danom prípade spoločnosť InDevel s.r.o. a žalobcovia 1/ a 2/ uzatvorili 18. septembra 2013 zmluvu o pôžičke v celkovej výške 7 000 eur a žalobcovia 1/ a 2/ sa zaviazali prenechať istinu 7 000 eur veriteľovi vrátiť spolu s dohodnutým úrokom, ktorý činí 25 % ročne a splniť ďalšie podmienky, dohodnuté v zmluve o pôžičke. Spoločnosť InDevel s.r.o. po tom, čo žalobcovia 1/ a 2/ svoje povinnosti riadne a včas neplnili, na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 12.12.2014 postúpila svoju pohľadávku voči žalobcom 1/ a 2/ na žalovaného. V čase postúpenia pohľadávky podľa vyčíslenia činila pohľadávka celkom 14 190,73 eur. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel a rozhodol, že predmetná zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že predmetom postúpenia môže byť len určitá pohľadávka, t. j. právo na plnenie, lebo postúpením pohľadávky nedochádza k postúpeniu vzťahu, na základe ktorého pohľadávka vznikla, preto nemá postupca oprávnenia z tohto vzťahu, ale má len práva, ktoré prináležia postúpenej pohľadávkou. Poznamenal, že v opačnom prípade by došlo k zmene zmluvy, a teda zmene vzájomných práv a povinností tvoriacich obsah záväzku. Vzhľadom k uvedenému konštatoval, že žalovaný nemá pasívnu legitimáciu v tomto spore, pretože nie je nositeľom tvrdeného hmotného práva, lebo zmluvou o postúpení pohľadávky prešlo na neho len právo vyplývajúce z postúpenej pohľadávky vo výške 14 190,73 eur, preto voči žalovanému nemožno určiť, že zmluva o pôžičke, uzavretá medzi spoločnosťou InDevel s.r.o. a žalobcami 1/ a 2/ je bezúročná a bez poplatkov. Poznamenal, že týmto rozhodnutím sa neodkláňa od rozhodnutia sp. zn. 3 Obdo 7/2009, pretože je pravdou, že postúpením pohľadávky nedochádza k postúpeniu vzťahu, na základe ktorého pohľadávka vznikla (t. j. k postúpeniu pôvodnej zmluvy uzavretej medzi pôvodným veriteľom a dlžníkom). Ak sa však postupuje pohľadávkou, s postúpenou pohľadávkou dochádza bez ďalšieho aj k prevodu ďalších práv spojených s pohľadávkou, ktoré sú na prevádzanej pohľadávke závislé (§ 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Tú časť žaloby,

ktorou sa žalobcovia domáhajú určenia, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, treba považovať za právo, ktoré je s postúpenou pohľadávkou spojené. Dovolací súd zopakoval, že pokiaľ by tomu tak nebolo a nebolo by dlžníkom priznané právo domáhať sa žalobou voči postupníkovi určenia, že zmluva o pôžičke uzatvorená medzi postupcom a dlžníkmi je bezúročná a bez poplatkov, došlo by k výraznému zhoršeniu práva dlžníkov. Žalobcovia (dlžníci) majú právo domáhať sa určenia, že zmluva uzavretá s pôvodným veriteľom (postupcom) je bezúročná a bez poplatkov a toto právo im vyplýva z § 11 ods.1 zák. č. 129/2010 Z.z. V prípade, ak by dovolací súd rozhodol inak a trval na tom, že vyššie uvedené právo si môžu dlžníci (žalobcovia) uplatniť len vo vzťahu k pôvodnému účastníkovi zmluvy (pôvodnému veriteľovi - postupcovi), podanie takejto žaloby a rozhodnutia v prospech dlžníkov by malo iba akademický charakter. Aktuálneho veriteľa (postupníka) by toto rozhodnutie nezaviazalo, pretože by nebol stranou sporu. Zároveň zdôraznil, že právo domáhať sa určenia, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov je v danom prípade právom vyplývajúcim zároveň zo zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu.

8.Podľa § 470 ods.1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9.Podľa § 470 ods.2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

10.Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

11.Žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. a) CSP, ktorý spočíva v tom, že neboli splnené procesné podmienky, ktorými sú také vlastnosti súdu a subjektov civilného konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ súdneho konania, vyplývajúci zo základných ustanovení Civilného sporového poriadku. Právna teória rozdeľuje procesné podmienky a) na strane súdu (právomoc a príslušnosť); b) na strane strán sporu (procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, povinnosť zastúpenia...); c) vecné procesné podmienky (existencia žaloby, splnenie poplatkovej povinnosti); d) negatívne procesné podmienky (prekážky rei iudicatae, listispendencie). Na procesné podmienky konania súd prihliada kedykoľvek počas konania. Žalovaný za nesplnenie procesných podmienok považuje nedostatok jeho vecnej pasívnej legitímácie, ktorý nie procesnou podmienkou ale hmotnoprávnou a takýto nedostatok má za následok zamietnutie žaloby. Uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

12.Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 365 ods.1 písm. b) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

13.Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť strán sporu v konaní pred súdom využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zák. zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov SR. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

14.Pod pojmom procesný postup sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Postupom súdu možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

15.Skutočnosti uvedené v odvolaní nedávajú podklad pre záver, že súd svojim procesným postupom znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva do takej miery, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

16.Žalovaný uplatnený odvolací dôvod vidí v tom, že súd žalobu nezamietol v čase jej podania, keď existoval nedostatok aktívnej vecnej legitímácie.

17.Podľa § 217 ods.1 CSP (predtým 154 ods.1 O. s. p.) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

18.K uvedenej námietke je potrebné uviesť, že žalobkyňa mala aktívnu legitímáciu a do konania vstúpil aj žalobca. V čase rozhodovania súdu namietaný nedostatok neexistoval a súd svojim rozhodnutím sa neodklonil od platnej judikatúry, ktorú cituje v podanom odvolaní žalovaný. Uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

19.Žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. c) CSP, že rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, nie je daný.

20.Ústavná požiadavka na nezávislý a nestranný súd sa zabezpečuje buď namietnutím zo strany sudcu alebo zo strany účastníka v zmysle § 49 ods.1,2 CSP. Z obsahu spisu nevyplýva, aby námietku zaujatosti vzniesol zákonný sudca alebo niektorá zo strán sporu. Žalovaný takúto námietku nevzniesol ani v prvoinštančnom ani v odvolacom konaní a žiadne dôvody, pre ktoré by mal byť zákonný sudca vylúčený neuvádza ani v odvolaní.

21.Žalovaný uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

22.Súd použil správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil a na daný skutkový stav ho správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu. Uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

23.V kontexte so závermi dovolacieho súdu, ktorý zaujal jednoznačné stanovisko, že určenie bezpoplatkovosti a bezúročnosti úveru, je právo spojené s pohľadávkou a pokiaľ by tomu tak nebolo a nebolo by dlžníkom priznané právo domáhať sa žalobou voči postupníkovi určenia, že zmluva o pôžičke uzatvorená medzi postupcom a dlžníkmi je bezúročná a bez poplatkov, došlo by k výraznému zhoršeniu práva dlžníkov. Žalovaný, ktorý sa stal postupníkom prešli na neho aj práva, ktoré sú s postúpenou pohľadávkou spojené. Žalovaný je v konaní pasívne legitimovaný a ak súd určil, že zmluva o pôžičke, uzatvorená medzi spoločnosťou InDevel s.r.o., Jesenského 1089/11, 010 01 Žilina, IČO 36 418 234 a žalobcami v 1. a 2. rade pod č. 3/02/018/2013 z 18.9.2013 je bezúročná a bez poplatkov je toto rozhodnutie správne z dôvodov, ktoré uviedol v svojom rozhodnutí, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje.

24.Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25.Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26.Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

27.Podľa § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29.Žalovaný nebol v odvolacom a dovolacom konaní úspešný, preto žalobcom bola priznaná náhrada trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením podľa § 262 ods.2 CSP spolu s trovami prvoinštančného konania.

30.Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní

vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.